

Efter Förintelsen och Sovjetunionens upplösning

--

ny framtid för judiskt liv i Baltikum

Östersjöjudiskt Forum

- en organisation som hjälper, stöder och stärker judar och judiskt liv
i de baltiska länderna Estland, Lettland och Litauen
och bidrar till en bättre tillvaro för behövande.

Östersjöjudiskt Forum (ÖjF)

ÖjF startade sin verksamhet 1971, då under namnet Aktionskommittén för Sovjets judar med ändamål att ge stöd till de s.k. "refuseniks" och Sions fångar i dåvarande Sovjetunionen. Refuseniks kallades de sovjetiska judar som utfrysades av samhället för att de sökt om tillstånd att lämna Sovjetunionen till förmån för Israel/länder i väst.

Efter Sovjetunionens upplösning 1991 fortsatte verksamheten men nu med ändrad inriktning. Det fanns stora materiella och andliga behov hos judarna i de baltiska staterna och arbetet koncentrerades till att lindra den direkta nöden samt också till att bidra till återuppbyggnaden av judiskt liv i de baltiska staterna eftersom det tidigare, före kriget, så blomstrande judiska församlingarnas liv helt slagits i spillror. Verksamheten ändrade namn till Östersjöjudiskt Forum.

Fokus på arbetet var, och är till stora delar fortfarande, att bistå med socialt, medicinskt, materiellt och kulturellt bistånd samt att bistå i utvecklingen av de judiska församlingarna och deras institutioner. De mest behövande, det finns fortfarande många, stödjer vi genom ekonomiska bidrag, oftast inom ramen för olika projekt. Vi samverkar i biståndsgivandet med de lokala judiska församlingarna och med andra judiska internationella hjälporganisationer.

Våra intäkter kommer från medlemsavgifter, stöd från olika fonder och stiftelser samt från enskilda bidragsgivare. Våra återkommande insamlingskampanjer är Pesachpaketen (paket till den rituella judiska påsken), Influensavaccineringen, Vinterhjälpen, Glämsstavistelse för behövande barnfamiljer och Chanukkagåvan (motsvarar julgåvan). Därutöver bedriver vi särskilda projekt och ger visst stöd i form av kulturaktiviteter. Syftet med vårt stöd är inte att skapa biståndsberoende utan att på sikt förmedla hjälp till självhjälp. Och vi är på god väg. ÖjF motarbetar också antisemitismen i de baltiska länderna som tyvärr av och till gör sig påmind.

Idag finns grovt räknat ca 25 000 judar i Baltikum fördelat på 15 000 i Lettland och ca 5 000 i vardera Estland och Litauen. Innan andra världskriget fanns närmare 275 000 judar i de områden som idag utgörs av Baltikum.

ÖjF har idag ca 500 betalande medlemmar. Därutöver finns många sympatisörer som stöder verksamheten ekonomiskt eller på annat sätt.

Östersjöjudisk Bulletin

I vår tidning Östersjöjudisk Bulletin beskriver vi ÖjF:s verksamhet, rapporterar från besök i de baltiska länderna, informerar om akuta hjälpbehov, andra aktiviteter samt berättar om utvecklingen av judiskt liv i Baltikum. Bulletinen kommer för närvarande ut med minst 5 nr/år och skickas ut till ca 3 500 hushåll.

Behoven fortfarande stora men har ändrats genom åren

När verksamheten startade var behoven mycket stora. De judiska församlingarna som under kriget mer eller mindre slagits i spillror var i början av vår verksamhet mycket svaga och under uppbyggnad. De flesta enskilda levde i mycket stort armod och mat för dagen och tillräckligt med kläder på kroppen var inga självklarheter. Bra bostäder, mediciner, läkarvård, arbete, social service mm var mestadels lyx och ouppnåeligt för de allra flesta. Vår hjälp handlade då om matpaket och hjälp med det mesta basala. Under många år bedrev vi exempelvis klädinsamlingar och samlade pengar till en ambulans.

Idag har de judiska församlingarna i Baltikum genomgående en god organisation och en bra verksamhet. Man har byggt upp egna sektioner för att ge de behövande, och de är fortfarande många, socialt stöd i olika former. ÖjF arbetar idag huvudsakligen i nära samverkan med församlingarnas sociala enheter. ÖjF var bland de allra första organisationerna som var med och stöttade uppbyggnaden av det judiska livet i Baltikum och tacksamheten för våra insatser har varit och är stor.

Dagens behov

De sociala skyddsnäten i de Baltiska staterna är fortfarande mycket grovmaskiga och pensionerna till de äldre täcker knappt det nödvändigaste. Detta drabbar förstås de äldre mycket hårt. Många av dessa äldre har genomlevt krig och elände och ett antal också Förintelsen. Ett stort antal av dessa flyttade till Baltikum efter kriget från andra delar av Sovjetunionen.

Barnfamiljer är en annan grupp med stora behov, speciellt i de fall föräldrarna arbetslösa eller där bara den ena föräldern har arbete. Än värre är situationen för ensamma föräldrar, tyvärr, ingen ovanligt, där ofta barnen har särskilda medicinska/psykologiska behov.

Ovan målgrupper står i fokus för vårt hjälparbete och vi får otaliga bevis på vilken nytta vår hjälp ger. Vi bidrar till att mottagarna av vårt stöd får ett drägligare och värdigare liv. Stödet visar också mottagarna att de inte står ensamma, och att vi som grannar tänker på dem – nog så viktigt.

Vårt engagemang stärker också de judiska församlingarna och i något mindre skala stödjer vi kulturella aktiviteter och ungdomsaktiviteter, exempelvis bidrag till ungdomslag i fotboll så att de kan delta i turneringar med andra judiska lag i Norden.

ÖjF stöttar

behövande äldre och förser dem regelbundet med mat till vardag, shabbat och helgdagar. Maten kan antingen förtäras i hemmet, eller i judiska församlingens gemenskap.

ÖjF stöttar

behövande barnfamiljer i Estland med mat, vitaminer, friskvård, professionell assistans och psykologisk hjälp.

ÖjF stöttar

sedan 2007 vaccineringsprogram för både gamla och barn. **Vaccinering** mot bland annat influensa räddar liv och för även med sig den positiva effekten att man fått upp ögonen för friskvård.

För Östersjöjudiskt Forum är det viktigt även med det kulturella stödet. Flera hundra seniorer från både Estland, Lettland och Litauen har under åren, med ÖJF som initiativtagare och bidragsgivare, fått njuta av "Golden Age Camp" och judisk gemenskap under trevliga former. De bjuds på en totalupplevelse under flera dagar. Pensionärerna från dessa länder träffas, pratar jiddisch, dansar, sjunger, deltar i shabbatfirande. De får även daglig medicinsk behandling. Oförglömliga upplevelser för alla deltagare.

ÖjF stöttar

judarnas återuppväckta intresse för, de tidigare förbjudna verksamheterna, att hålla gudstjänster i de få återstående synagogorna, att driva judiska skolor, spela judisk teater, sjunga judiska sånger och fira gemensamma högtider.

ÖjF stöttar

baltiskt-judiskt deltagande i PGT-fotbollturnering.

Sedan 2016 möjliggör ÖjF för ett Maccabi pojklag från Tallinns judiska församling att delta i den stora, årliga PGT-turneringen i fotboll. Vi ser judiska baltiska ungdomars deltagande i våra skandinaviska aktiviteter som ett led i ett närmande till varandra vilket kommer att ge ringar på vattnet på olika plan.

ÖjF stöttar

barnens och familjernas anpassning till en förändrad omvärld med vidgade gränser och bjuder till judisk samvaro på Glämsta sommarläger.

Att kunna erbjuda en veckas vistelse på judiska församlingens sommarläger Glämsta till de barnfamiljer som omfattas av vårt projekt "Bättre livskvalitet för judiska singelföräldrar med barn med särskilda behov" betyder otroligt mycket för de berörda familjerna. Denna vistelse ger ett välbehövligt andrum i en annars mycket stressad vardagstillvaro och fyller på depåerna med både judisk gemenskap, kunskap och inte minst med god och näringsriktig mat samt välbehövlig avkoppling. Allt detta kan även knyta vänskapsband över gränserna.

**Välkommen som medlem i ÖjF redan idag. Din medverkan behövs.
Alla gåvor, stora och små, hjälper oss att hjälpa.
Betala din medlemsavgift via bankgiro 5036-6822 eller**

swisha till 1232138899.

**Vill du veta mer, ring tel 08-664 53 38
eller mejla till b.j.f@telia.com
besök oss på <http://www.ostersjudisktforum.se/>
<https://www.facebook.com/balticjewishforum/>**

TACK FÖR DITT BIDRAG!

**Östersjøjudiskt forum – Baltic Jewish forum, Sweden
Box 5053, 102 42 Stockholm**

